

ČESKÉ NOVOGOTICKÉ PÍSMO –
TABULKY A UKÁZKY

DIE TSCHECHISCHE NEUGOTISCHE
SCHRIFT – TABELLEN UND BEISPIELE

1501-1550

A

B

C

D

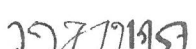
E

F

G

H

CH

I/J

K

L

M

N

O

P

Q

R

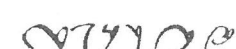
S

T

U/V

W

X

Y

Z

1501-1550

a

b

c

d

e

f

g

h

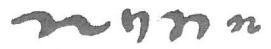
ch

i/j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

s

t

u

v

w

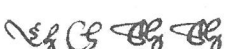
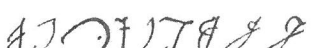

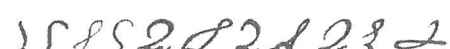

x

y

z

z pozdně středověkého tvaru písmene (např. ř. 21, 82). Diakritická znaménka jsou používána pouze zřídka, a tedy nedůsledně, drobnější problémy může činit rozlišení spřežek -cz-, -rz-, případně rozlišení samostaného písmene -z- od spřežky -cz-. Na řadě míst textu protahuje písař poslední dřívko koncového -m- a -n- pod linku, stejně jako protahuje koncové -i-, pravidelně pak koncové zdvojené -i-, které užívá pro vyznačení délky hlásky. Obdobně jako u předchozí ukázky se na několika místech objevuje nezřídka matoucí tvar majuskulního -M- (např. ř. 21), které se může jevit jako spojení hlásek -aj-. V textu se vyskytuje poměrně vysoký počet zkratk (suspenze, kontrakce), jejichž správné rozvedení jak v jazykově českém textu, tak v latinských odkazech uváděných na konci jednotlivých zápisů (ř. 49, 68, 79 a 98) by nemělo činit zásadní problémy. Stejně tak je tomu i u zkratk užívaných pro měnové jednotky, dále v latinských datovacích formulích, kde je navíc užito zkrácení pomocí značky konkrétního významu (post, annorum), označení dnů v týdnu (feria) je standardně zkracováno ve formě -ff-, pro označení kop (sexagena) je užito zkrácení ve formě -ss-. Pro římské číslice, jimiž je označeno pořadí dnů v týdnu a výše finančních částek, je užito minuskulních písmen, písmeno -j- na ř. 57 označuje polovinu a s nadepsaným písmenem -C- (= centum) se jedná o částku ve výši 150 grošů míšeňských.

1551-1600

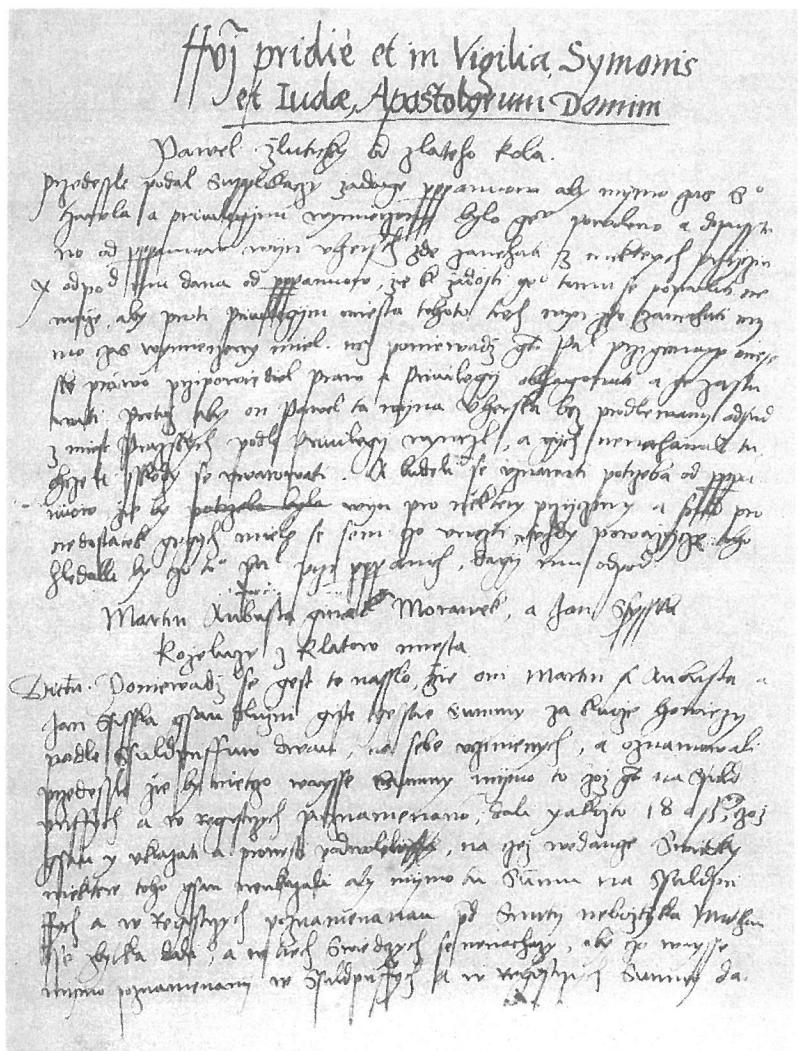
- A
- B
- C
- D
- E
- F
- G
- H
- CH
- I/J
- K
- L
- M

N *nnnnnnnnnnnnnnnn*
 O *oooooo*
 P *pppppp*
 Q *qq*
 R *rrrrrrrrrrrrrrrr*
 S *ssssssssss*
 T *tttttttttttttttt*
 U/V *uuuu*
 W *wwwwwwwwwwwwww*
 X *x*
 Y *yy*
 Z *zzzz*

1551-1600

a *aaaaaa*
 b *bbbbbb*
 c *cccc*
 d *dddd*
 e *eeee*
 f *ffff*
 g *gggg*
 h *hhhh*
 ch *chchch*
 i/j *ijijij*
 k *kkkkkkkkkkkkkk*
 l *llllll*
 m *mmmm*

n	nnnnn
o	ooooj
p	ppppp
q	q
r	rrrrrr
s	ssss
s	ssss
t	tttttt
u	uuuuu
v	vvvvv
w	wwwww
x	xxxxx
y	yyyyy
z	zzzzz

IV. 1564, 27. a 28. říjen, Staré Město pražské

Žádost Pavla Žlutického týkající se možnosti dovozu vína z Uher

Zápis ohledně dluhu kožeľuha Martina Aubusty a Jana Šišky

(Archiv hlavního města Prahy, Manuál radní při a výpovědi Starého Města pražského z let 1563–1565, sign. 1236, fol. 248v; Václav Vojtíšek, Vývoj městských knih v Československé republice ve světlotiskových ukázkách, řada 1. Knihy pražských měst, Praha 1928, tab. XXXII)

1701-1750

A *ā ā ā ā ā ā ā ā*
 B *Ḅ Ḅ Ḅ Ḅ Ḅ Ḅ*
 C *Ċ Ċ Ċ Ċ Ċ Ċ Ċ Ċ*
 D *Ḍ Ḍ Ḍ Ḍ Ḍ*
 E *Ė Ė Ė*
 F *ƒ ƒ ƒ ƒ ƒ ƒ ƒ*
 G *g g*
 H *h h h h h h*
 CH *ch ch ch ch ch*
 I/J *i j*
 K *k k k k*
 L *l l l l l l*
 M *m m m m m m m m*

N *n n n n n n*
 O *o o o*
 P *p p*
 Q *q*
 R *r r r*
 S *s s*
 T *t t t t t t*
 U *u*
 V *v v v v*
 W *w w w w*
 X *x*
 Y *y*
 Z *z z z z z z*

1701-1750

a b c d e f g h ch i/j k l m n o p q r s s t u v w x y z

1. Sessio die 22. Sept[embris] A[nn]o 1755.
2. Praesentes (ti[tul]) Kra[lovský] P[an] Rychtarž Schmidt, Kra[lovský] P[an]
3. Purgm[ist]r Piatti, P[an] budin, P[an] Maczner, P[an] leman
4. P[an] Pylster, P[an] zbrucku P[an] Klarner P[an] z gamsen
5. fallu P[an] Sskraffer P[an] Pelsch P[an] Sstepanowsky,
6. P[an] Kanczlirz Ester P[an] Xberger Ja Marssalek
7. P[an] Feigl.
8. Ado[mi]ni P[an] Amende ti[tul] P[an] zfridenberku
9. (tit[ul]) Kra[lovský] P[an] Purgm[ist]r dawa Sobge zazname-
10. nat, aby de praeterito Strany bonificatorni
11. qvartirni Cassi Naturalni Liqvidaczy přzed-
12. sebe wzata byla; Sic etiam omnes praesentes
13. ut proximé fiat.
14. Slozicze Cautzi Syrotczj Pani Anna owdowela
15. Frölichowa a P[an] Jozef Frölich: Snesseno aby
16. se tolyko polowicz taxi wzalo.
17. P[an] zbrucku Czini Przipamatowani aby se hle-
18. dela uczinit Poržadnost, by přzedepsana SPrawa
19. in Causa Pupillari, w czase wyhotowena byti mohla
20. Jan Berg wykonat Prżisahu Starssowstwy Po-
21. rżadku LandtKoczowskeho.
22. Sessio die 23^a. Sept[embris] A[nn]o 1755.
23. Praesentes (tit[ul]) Kra[lovský] P[an] Rychtarž Schmidt, Kra[lovský] P[an] Purg-
24. mistr Piatti, P[an] z Friedenberku P[an] Amende P[an] budin,
25. P[an] Maczura P[an] lemann, P[an] Pylster P[an] zbrucku,
26. P[an] Klarner P[an] z gamsenfallu, P[an] Sskraffer P[an] Pelsch
27. P[an] Sstepanowsky, P[an] Kanczlirž Ester P[an] Xberger,
28. Ja Marssalek P[an] Feigl.
29. Ad Relationem P[ana] Raddniho Amende zie Pani Fran-
30. tisska Prw owdowela z Gamsenfelßu, nyini

Zběžné, neuspořádané písmo, postavené kolmo na řádky, slova latinského původu psána písmem humanistickým. Jako znaménka pro zkrácení užívá písař (obdobně jako např. v ukázce č. 14) vertikální smyčky v podobě písmene -l- protaženého pod základní linku, za smyčkou však nenásleduje dvojtečka ani tečka. Označování zkratk je nedůsledné, zvláště ve slově „purkmistr“ (např. ř. 3, 9).

NĚMECKÉ NOVOGOTICKÉ PÍSMO – TABULKY A UKÁZKY

DIE DEUTSCHE NEUGOTISCHE SCHRIFT – TABELLEN UND BEISPIELE

Tabulka dle učebnic psaní sestavených Johannem Neudörfferem st. z 1. poloviny 16. století⁶⁷

Tabelle nach den Schreibmeisterbüchern von Johann Neudörffer d. Ä. (1. Hälfte des 16. Jahrhunderts)

A	Αα
B	Ββ
C	Ɔc
D	Ɖd
E	Ǝe
F	Ƒf
G	Ɠg
H	ƕh
I/J	ƶj
K	Ƒk
L	ƭl
M	Ɲm

N	ƞn
O	Ɵo
P	Ƣp
Q	ƣq
R	Ƥr
S	ƥs
T	Ƨt
U/V	ƨu
W	Ʃw
X	ƪx
Y	ƫy
Z	Ƭz

67 Werner Doede, *Johann Neudörffer d. Ä., der grosse Schreibmeister der deutschen Renaissance*, Leipzig 1956.

a **a**
 b **b**
 c **c**
 d **d**
 e **e**
 f **f**
 g **g**
 h **h**
 i/j **i**
 k **k**
 l **l**
 m **m**

n **n**
 o **o**
 p **p**
 q **q**
 r **r r**
 s **s**
 t **t**
 u **ü**
 v **v**
 w **w**
 x **x**
 y **y**
 z **z**

Tabulka dle učebnice psaní Johanna Schalteho z roku 1775⁶⁹

Tabelle nach dem Schreibmeisterbuch von Johann Schalte (1775)

A	<i>A A</i>
B	<i>B B</i>
C	<i>C C</i>
D	<i>D D</i>
E	<i>E E</i>
F	<i>F F</i>
G	<i>G G</i>
H	<i>H H</i>
I/J	<i>I J</i>
K	<i>K K</i>
L	<i>L L</i>
M	<i>M M</i>

N	<i>N N</i>
O	<i>O O</i>
P	<i>P P</i>
Q	<i>Q Q</i>
R	<i>R R</i>
S	<i>S S</i>
T	<i>T T</i>
U	<i>U U</i>
V	<i>V V</i>
W	<i>W W</i>
X	<i>X X</i>
Y	<i>Y Y</i>
Z	<i>Z Z</i>

69 Anleitung zum Schönschreiben nach Regeln und Mustern oder Vorschriften zum Gebrauche der deutschen Schulen in den k. k. Staaten, Wien 1775.

a *æ*
 b *b*
 c *c*
 d *d*
 e *e*
 f *f*
 g *g*
 h *h h*
 ch *ch*
 i/j *i j*
 k *k*
 l *l*
 m *m*

n *n*
 o *o*
 p *p*
 q *q*
 r *r*
 s *s s s s s*
 t *t*
 u *u*
 v *v*
 w *w*
 x *x*
 y *y*
 z *z*